

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 15 marca 2011 r.

**Zarząd
Kompanii Węglowej SA
w Katowicach**

LKA-4101-24-01/2010/P/10/135

TEKST UJEDNOLICONY

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Kompanii Węglowej S.A.² w zakresie tworzenia i gospodarowania w latach 2000-2010 środkami funduszy przeznaczonych na likwidację kopalń i zakładów górniczych Spółki.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 20 stycznia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Zarządowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocenia działania Spółki w zakresie spraw objętych kontrolą.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

1. Kompania Węglowa SA w dniu 1 lutego 2003 r., w związku z nabyciem przedsiębiorstw ośmiu spółek węglowych, nabyła również środki funduszy przeznaczonych na likwidację nabytych kopalń w łącznej wysokości 3.525.300,94 zł. Środki te gromadzone były przez zbywców w postaci funduszy likwidacji kopalń³, utworzonych w oparciu o art. 17 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz szczególnych uprawnieniach

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Zwanej dalej „Spółką” lub „KW SA”

³ Zwanych dalej „FLK”

i zadaniach gmin górniczych⁴, a także w postaci funduszy likwidacji zakładu górniczego⁵ utworzonych w oparciu o obowiązujący od 1 stycznia 2002 r. art. 26 c ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze⁶. KW SA nie przejęła natomiast niedoboru środków na tych funduszach wynikającego z nie dokonanych wpłat na rachunki funduszy w wysokości wynikającej z dokonanych za lata 2000-2002 odpisów. Wg zestawienia sporządzonego na potrzeby nin. kontroli, łączny niedobór środków na rachunkach funduszy nabytych kopalń wynosił 44.967.717,72 zł.

Przejęcie tego niedoboru nastąpiło w dniu 26 grudnia 2003 r. na podstawie art. 42 ustawy z 28 listopada 2003 r. o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003-2006⁷. Realizując to przejęcie oparto się na sporządzonych w styczniu-lutym 2004 r. tzw. „*Protokołach przekazania*” i załącznikach do nich, które określały stan środków funduszy i zobowiązań wobec nich na dzień przejęcia przedsiębiorstw⁸ i dzień przejęcia niedoboru⁹. Część z protokołów zawierała informacje na temat stanu FLK w latach 2000 i 2001, jednakże z uwagi na ich szczątkowy charakter niemożliwe było sporządzenie zbiorczych zestawień obrazujących stan zgromadzonych środków na FLK i FLZG oraz ustalenie poziomu przejętych przez KW SA zobowiązań wobec tych funduszy.

W dokumentach sporządzonych na dzień 26 grudnia 2003 r. stwierdzono, że KW SA „przejęła niedobór środków FLZG”, podczas gdy zarówno przejęte środki, jak i zobowiązania dotyczyły dwóch rodzajów funduszy (FLK i FLZG), których konstrukcja prawna, sposób naliczania odpisów oraz przeznaczenie środków różniły się zasadniczo, a w latach 2000-2001 nie obowiązywały przepisy dotyczące tworzenia FLZG. Wprawdzie celem przepisów, w oparciu o które powstały obydwie fundusze, było gromadzenie środków na proces likwidacji, jednakże odnosiły się one do różnego zakresu podmiotowego¹⁰ i przedmiotowego¹¹. Tym samym, nie można zgodzić się z argumentami zaprezentowanymi przez Zarząd Spółki,¹² z których wynikać by miało, że FLZG stanowił kontynuację FLK.

⁴ Dz. U. z 1998 r. Nr 162, poz.1112 ze zm., zwana dalej „*uodgwk*”

⁵ Zwanych dalej „*FLZG*”

⁶ Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 ze zm., zwanej dalej „*Pgg*”

⁷ Dz. U. z 2003 r. Nr 210, poz. 2037 ze zm., zwanej dalej „*uorgwk*”

⁸ 1.02.2003 r.

⁹ 26.12.2003 r.

¹⁰ Przepisy *uodgwk* dotyczą tylko przedsiębiorców górniczych wydobywających węgiel kamienny, natomiast przepisy *Pgg* dotyczą wszystkich przedsiębiorców działających w oparciu o koncesję wydaną na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 2 i 3 *Pgg*.

¹¹ Przepisy *uodgwk* zobowiązywały przedsiębiorców górniczych do gromadzenia środków na likwidację należących do nich kopalń, a przepisy *Pgg* nakazują gromadzenie środków na likwidację zakładów górniczych.

¹² Zarząd uzasadniał wykorzystywanie tego samego rachunku na potrzeby FLK i FLZG zbieżnością celów obu funduszy oraz podobieństwem rygorów wykorzystywania zgromadzonych środków. Wskazywano również, że KW SA „*zmuszona była przelać środki*” FLK na rachunek FLZG, gdyż nie mogła utworzyć rachunku bankowego na potrzeby FLK, bo w momencie jej utworzenia *uodgwk* nie obowiązywała.

Kontrola dokumentów związanych z ww. przekazaniem wykazała również, że w części „*Protokołów przekazania*” jako strona przekazująca i jako strona przejmująca, występują te same osoby (zwykle dyrektorzy kopalń/zakładów górniczych), zapisy w nich zawarte były wewnętrznie sprzeczne, a treść wystawionych w celu zaksięgowania przejętego niedoboru wewnętrznych dowodów księgowych, nie wskazywała, jakie wymienione w nich wartości dotyczą FLZG, a jakie FLK.

Pomimo tych wad oraz dostępu do księgowych baz danych spółek węglowych¹³ od których nabyto w 2003 r. kopalnie i zakłady górnicze, KW SA nie zweryfikowała przejętego stanu środków funduszy i zobowiązań wobec nich, a treść opisanych wyżej protokołów uznała za wystarczającą do sporządzenia własnych dowodów księgowych (PK) i dokonania na ich podstawie stosownych księgowania. W ocenie NIK, taki sposób ujmowania w księgach rachunkowych powyższych operacji gospodarczych, nie spełniał wymogu obiektywnego kryterium rzetelności zapisów księgowych, wynikającego z art. 24 ust. 1-2 i ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁴. Zdaniem NIK, za powyższą nieprawidłowość odpowiedzialność ponoszą służby księgowe Spółki i kolejne jej Zarządy, a ich wystąpienia nie można usprawiedliwiać jedynie pośpiechem przy tworzeniu KW SA. i przyjęciem wadliwych zasad przygotowania, zawarcia i realizacji umów nabycia przez KW SA przedsiębiorstw spółek górniczych, co w konsekwencji skutkowało naruszeniem ww. przepisów prawa¹⁵. Podkreślić przy tym należy, że weryfikacji danych zawartych w „*Protokołach przekazania*” Spółka nie dokonała również w trakcie trwania kontroli NIK, pomimo wniosku kontrolerów NIK w tej sprawie.

W dniu 9 lutego 2005 r. KW SA przekazała na rachunek bankowy, który założony został przez KW SA do obsługi środków funduszu likwidacji zakładów górniczych kwotę 44.968.548,60 zł, jako „*uzupełnienie niedoboru środków pieniężnych zobowiązań przejętych od spółek węglowych oraz zakładów górniczych*” i zaliczyła ją do kosztów uzyskania przychodu roku 2005.

¹³ Dnia 29.10.2004 r. Sąd Rejonowy w Katowicach wpisał do KRS akt połączenia - w trybie art. 492 § 1 ustawy z dnia 15.09.2000 r. Kodeks spółek handlowych - Kompanii Węglowej SA i spółek węglowych, które 1.02.2003 r. zbyły swe przedsiębiorstwa na rzecz KW SA. Tym samym KW SA weszła w posiadanie wszystkich dokumentów księgowych ww. spółek oraz ich księgowych baz danych.

¹⁴ j.t. Dz. U. 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.; zwana dalej „*uor*”. Patrz też: wyrok SN z 30.05.2001 r. sygn. akt KKN 85/99

¹⁵ Przebieg procesu związanego z przeniesieniem własności przedsiębiorstw spółek węglowych: Gliwickiej, Rudzkiej, Nadwiślańskiej i Rybnickiej, a także zakładów górniczych: Bytom II, Bytom III, Centrum i Piekary - jednoosobowych spółek z o.o. Bytomskiej Spółki Węglowej S.A. do Kompanii Węglowej SA, w tym szczegółowe ustalenia dotyczące naruszeń przepisów prawa zostały opisane przez NIK w Informacji o wynikach kontroli przekształceń organizacyjnych w górnictwie węgla kamiennego w latach 2002-2003 z czerwca 2004 r..

2. W ocenie NIK, ówczesny Zarząd KW SA działał nierzetelnie podejmując dnia 22 kwietnia 2003 r. uchwałę nr 81/2003 o ustaleniu wysokości stawki odpisu na FLZG, a jej postanowienia były niezgodne z obowiązującymi przepisami. Ustalono bowiem, że w uchwale tej stwierdzono, że wysokość odpisu na fundusz wynosić będzie „3% odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych Kopalń i Zakładów Górniczych ustalonych stosownie do przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych”. W ocenie NIK, zapis ten sugerował¹⁶, że wysokość odpisu powinna być ustalana od amortyzacji wszystkich środków trwałych znajdujących się w ewidencji oddziałów spółki, z których jedne posiadały w nazwie słowo „Kopalnia”¹⁷, a inne słowa „Zakład Górniczy”¹⁸. Stało to w sprzeczności z treścią art. 26 c ust. 2 pkt 1 Pgg, który stanowił, że odpis liczony jest od „odpisów amortyzacyjnych środków trwałych zakładu górniczego”, przy czym pojęcie „zakładu górniczego” powinno być interpretowane zgodnie z definicją zawartą w art. 6 pkt 7 Pgg.

Stwierdzono ponadto, że ustalanie stawki odpisu na poziomie 3% nastąpiło jedynie na podstawie „wiedzy członków Zarządu o sytuacji w przedsiębiorstwie”¹⁹ i nie było poprzedzone jakąkolwiek analizą odpowiadającą na pytanie, czy przyjęta stawka odpisu pozwoli na zgromadzenie w okresie funkcjonowania poszczególnych zakładów górniczych, środków w wysokości wystarczającej na pokrycie kosztów ich przyszłej likwidacji. Tak ustalona wysokość stawki odpisu obowiązywała do dnia zakończenia kontroli NIK i nie zmieniała się pomimo wystąpienia zmian w organizacji Spółki i przewidywanej żywotności poszczególnych zakładów górniczych.

Analizy takiej nie przeprowadzono, pomimo tego że w sporządzonej przez Biuro Produkcji dla Zarządu KW SA i zatwierdzonej przez Zarząd „Informacji o realizacji procesów likwidacyjnych i sposobie wydatkowania środków z Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych za 2006 r.”²⁰ wskazano na taką potrzebę²¹. Tłumaczone to było przez Zarząd

¹⁶ Tak też interpretowano i stosowano ten zapis w praktyce.

¹⁷ Np. Kopalnia Węgla Kamiennego „Piast”

¹⁸ Np. Zakład Górniczy „Piekary”

¹⁹ W okresie od 14 stycznia 2003 r. do dnia podjęcia uchwały nr 81/2003 członkami Zarządu KW SA byli: J. Klima, H. Pieronkiewicz, J. Nowak, L. Noras oraz od dnia 2 kwietnia 2003 r. F. Niezgoda.

²⁰ W *Informacji* zapisano m.in., że: „W ramach struktur pośrednich Kompanii Węglowej S.A. należy przeprowadzić symulacje kształtowania się relacji pomiędzy sumą zgromadzonych odpisów na FLZG, a kosztami planowanych likwidacji dla różnych wartości odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych w przedziale od 3% do 10%. W oparciu o wyniki tych prac w ramach Centrów Wydobywczych przygotowane zostaną propozycje zmian wielkości odpisu na Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych i ewentualnego tworzenia rezerw celowych na likwidacje. Ponadto rozważone będą inne propozycje techniczno-ekonomiczne zapewniające rozwiązanie problemu, w tym związane z pokrywaniem ze środków ruchomych wszystkich działań umożliwiających szybką likwidację zbędnych ogniw produkcyjnych przynoszącą wymierne zmniejszenie kosztów funkcjonowania kopalń”.

²¹ Stwierdzono, że powinna zostać opracowana symulacja, która obrazować będzie relację pomiędzy kosztami planowanych likwidacji, a wielkością środków zgromadzonych na FLZG, przy zastosowaniu różnych stawek odpisu z przedziału 3-10%, symulacji takiej nie przeprowadzono.

Spółki m.in. tym, że „Kompania Węglowa SA nie ma prawnego obowiązku prowadzenia takich symulacji”. Nie kwestionując tego stwierdzenia, Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że na Zarządzie Spółki ciąży obowiązek prowadzenia jej spraw z należytą starannością, a metody przeprowadzania tego typu analiz są znane i dostępne w literaturze przedmiotu²².

3. Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie sposób naliczania w latach 2003-2010 przez KW SA odpisów na fundusze likwidacji zakładów górniczych. Ustalono bowiem, że wartość odpisu na FLZG obliczano biorąc za podstawę wartość amortyzacji środków trwałych poszczególnych oddziałów (kopalń²³) spółki, a nie zakładów górniczych. W ocenie NIK, było to działanie niezgodne z art. 26 c ust. 2 pkt 1 Pgg, który stanowi, że podstawą odpisu na FLZG jest amortyzacja środków trwałych zakładu górniczego, a art. 6 pkt 7 Pgg jednoznacznie określa, że zakładem górniczym jest wyodrębniony technicznie i organizacyjnie zespół środków służących bezpośrednio do wydobywania kopaliny ze złoża, w tym wyrobiska górnicze, obiekty budowlane oraz technologicznie związane z nimi obiekty i urządzenia przerobcze. Stosowany sposób naliczania odpisu na FLZG, uzasadniany był przez Zarząd tym, że przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych mają wyłączne i decydujące znaczenie w określaniu sposobu naliczania odpisów na FLZG, a definicja ustawowa zakładu górniczego zawarta w art. 6 ust. 7 Pgg w tym wypadku, nie ma znaczenia oraz tym, że KW SA nie posiadała ewidencji środków trwałych zakładów górniczych. Wskazywano również, na otwarty charakter definicji zakładu górniczego twierdząc, że Kompania Węglowa „**nie jest upoważniona do dzielenia dokonywanych odpisów amortyzacyjnych na część ściśle związaną z wydobywaniem kopaliny i część związaną ze wspomaganie tego wydobywania**”.

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela tego stanowiska. Stwierdzić bowiem należy, że obowiązek ewidencjonowania środków trwałych wchodzących w skład zakładu górniczego wynika z art. 9 ust. 1 uoCIT, stanowiącego, że podatnicy są obowiązani do prowadzenia ewidencji rachunkowej, w sposób zapewniający określenie wysokości dochodu (straty), podstawy opodatkowania i wysokości należnego podatku za rok podatkowy. Skoro więc dla prawidłowego określenia powyższych elementów niezbędne jest ewidencjonowanie środków trwałych zakładu górniczego, to przedsiębiorca ma obowiązek ustalenia, które środki trwale spełniają kryteria określone w art. 6 pkt 7 Pgg. Nie jest do tego konieczne ani

²² Fundusz likwidacji kopalń – czy wszystkim wystarczy? Piotr Saługa, Jacek Jarosz, Eugeniusz J. Sobczyk, Jerzy Kicki, Gospodarka Surowcami Mineralnymi, Polska Akademia Nauk. Komitet Zrównoważonej Gospodarki Surowcami Mineralnymi; Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią; ISSN 0860-0953-2008 vol.24 z. 2/4, s. 131–146 i powołana tam literatura.

²³ W rozumieniu art. 2 pkt 4 uodgwk.

szczególne „upoważnienie”, ani ustawowe wyliczenie, które elementy majątku przedsiębiorcy górniczego wchodzi w skład zakładu górniczego, gdyż wystarcza do tego celu definicja o charakterze funkcjonalnym. Należy bowiem zauważyć, że jedynie amortyzacja środków trwałych, których funkcja mieści się w tej definicji, może być podstawą do określenia wysokości odpisu na FLZG za dany rok, a ustalona na takiej podstawie wartość odpisu – po odprowadzeniu na rachunek funduszu – uznana być może na podstawie art. 26 c ust. 4 Pgg za koszt uzyskania przychodu.

Podkreślić przy tym należy, że zaprezentowane wyżej stanowisko NIK znajduje uzasadnienie nie tylko w przywoływanych wyżej przepisach, lecz również w dokumentach sporządzonych na potrzeby Spółki²⁴ i opracowaniach branżowych instytucji naukowych.

4. Przeprowadzona przez kontrolujących analiza środków trwałych trzech²⁵ oddziałów KW SA, z lat 2007-2010 r. (do dnia 31 sierpnia 2010 r.) od wartości których Spółka ustalała wysokość odpisu na FLZG wykazała, że część z nich nie była - zdaniem NIK - środkami trwałymi służącymi bezpośrednio do wydobywania kopaliny ze złoża. Odpisy na FLZG naliczono bowiem od amortyzacji takich środków trwałych jak: drogi wewnętrzne, parkingi, ogrodzenia i parkany, portiernie, budynki administracyjne, socjalne, obsługi klienta, magazyny i warsztaty powierzchniowe, rowerownie, place (m.in. autobusowe, manewrowe) drogi kolejowe szerokotorowe, ciepłociągi (m.in. do osiedla mieszkaniowego), powierzchniowe rurociągi wody pitnej, schładzarki wody pitnej, plac zabaw, wartość modernizacji ulicy, kanalizacje sanitarne i ogólnospławne, garaże, budynek remizy strażackiej, budynek stacji paliw, budynek Izby Pamięci, budynek NOT-u, kiosk spożywczy, kabina dla palaczy, budynek dla służby DOKP, myjka warsztatowa, rozdrabniacz do gałęzi i inne²⁶. Wartość odpisu na FLZG od takich środków trwałych w ww. okresie, na podstawie obliczeń kontrolerów wyniosła co najmniej 494.505,32 zł,

²⁴ W *Metodologii szacowania rezerw na likwidację zakładów górniczych w Kompanii Węglowej SA*, z września 2007 r. oraz z września 2009 r. opracowanej przez Biuro Produkcji Centrali KW SA powołano się komentarz do ustawy Pgg, w którym stwierdzono m.in.: „o tym, czy dane środki (obiekty, urządzenia i instalacje itp. będą wchodziły w skład zakładu górniczego przesądzać będzie przede wszystkim zróżnicowany cel ich istnienia, a zwłaszcza odpowiedź na pytanie czy bezpośrednio służą one odpowiednio do wykonywania robót geologicznych, podziemnego magazynowania (składowania) itp. Oznacza to, że stworzenie jednolitego modelu zakładu górniczego nie jest możliwe. Szczegóły ulegają ogromnemu zróżnicowaniu przede wszystkim zależnie od rodzaju działalności oraz jej rozmiarów /.../. Stąd też o szczegółach, a zwłaszcza o tym czy dane obiekty, urządzenia, instalacje wchodzi w skład zakładu górniczego w zasadzie rozstrzyga decyzja organu nadzoru górniczego, zatwierdzająca plan ruchu takiego zakładu.

²⁵ KWK „Piast”, KWK „Ziemowit” i KWK „Rydułtowy-Anna”.

²⁶ Ponadto w ewidencji znajdowały się inne środki trwałe, które były na stanie majątkowym komórek organizacyjnych kopalń, m.in.: działów finansowo-księgowych, działów spraw osobowych, pełnomocników ds. budowy obiektów na terenie zakładu górniczego, a które nie były również związane bezpośrednio z wydobywaniem kopaliny ze złoża, m.in.: klimatyzatory, kserokopiarki, zestawy komputerowe, drukarki, urządzenia wielofunkcyjne, samochody osobowe, urządzenia chłodzące wody pitnej, meble biurowe, niszcarki, kosiarzki, zestaw do badania na okoliczność spożycia narkotyków, zestaw do badania zawartości nikotyny, ekspres do kawy.

z czego 347.967,70 zł w KWK „Piast”, 76.326,20 zł KWK „Ziemowit” i 70.211,42 zł w KWK „Rydułtowy-Anna”.

W związku z powyższym, nie można zgodzić się z zawartym w wyjaśnieniach Zarządu Spółki stwierdzeniem, że w wyniku przeprowadzonej w Spółce głębokiej restrukturyzacji organizacyjnej i majątkowej mienie nieprodukcyjne wyłączone zostało z oddziałów produkcyjnych, zaś mienie niezwiązane z wydobywaniem kopaliny zgromadzone zostało w podmiotach zależnych (tzw. „spółki córki”) oraz w zakładach (oddziałach) specjalistycznych, co zdaniem Zarządu spowodowało, że *„w wypadku KW SA zakładem górniczym jest oddział (odpowiednio kopalnia węgla kamiennego lub zakład górniczy)”*.

5. KW SA do obsługi środków funduszy gromadzonych na potrzeby likwidacji zakładów górniczych Spółki założyła jeden rachunek bankowy. Obowiązujący w Spółce tryb naliczania i ewidencjonowania odpisów na FLZG umożliwił określenie, jaka ilość zgromadzonych środków na rachunku bankowym przypada na każdy z posiadanych zakładów górniczych.

W latach objętych kontrolą wpłaty na rachunek FLZG dokonywane były przez Spółkę zwykle w terminie zgodnym z § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad tworzenia i funkcjonowania funduszu likwidacji zakładu górniczego²⁷. Do naruszenia tego terminu doszło jednak w przypadku wpłaty z tyt. odpisu za rok 2003, kiedy to Spółka dokonała wpłat 2 lutego 2004 r. i 31 stycznia 2005 r. W złożonych na ten temat wyjaśnieniach, Zarząd Spółki stwierdził, że opóźnienie to wynikało *„z nagromadzenia wydatków bieżących przy niewystarczającym poziomie środków pieniężnych na rachunku bankowym Kompanii”*.

W latach 2003-2010 Spółka odprowadziła na rachunek FLZG łącznie 155.050.903,42 zł, z czego 110.082.354,82 zł dotyczyło wpłat wynikających z odpisów naliczonych w latach 2003-2009. Środki te lokowane były przez Spółkę na lokatach terminowych w banku prowadzącym rachunek, a środki pochodzące z odsetek – w wysokości 11.543,2 tys. zł²⁸ - zasiliły rachunek FLZG.

Na cele likwidacji KW SA wydała w ww. okresie łącznie 94.620.618, 67 zł. Najwyższa Izba Kontroli zwraca jednak uwagę, że uruchamianie środków z rachunku bankowego FLZG odbywało się z naruszeniem art. 26 c ust.5 Pgg, ponieważ bank prowadzący wyodrębniony rachunek funduszu dokonywał wypłat środków na polecenie Spółki pomimo, że KW SA nie przedstawiała wymaganej ww. przepisem ostatecznej decyzji

²⁷ Dz. U. Nr 108, poz. 951, zwane dalej „rozp. MG z 2002 r.”

²⁸ Dane wg sprawozdania KW SA z dnia 23.04.2010 r. dla Agencji Rozwoju Przemysłu SA na dzień 31.03.2010 r.

właściwego organu nadzory górniczego zatwierdzającej plan ruchu likwidowanego zakładu górniczego lub oznaczonej jego części.

6. W latach 2003-2009 KW S.A. prowadziła przy wykorzystaniu środków FLZG likwidację całkowitą ZG „Bytom II” i częściowe likwidacje ZG „Piekary”, KWK „Jankowice”, KWK „Piast” Ruch II²⁹, KWK „Knurów”, KWK „Szczygłowice”, KWK „Chwałowice” oraz KWK „Rydułtowy-Anna”³⁰. Likwidacje te prowadzone były na podstawie zatwierdzonych przez Okręgowy Urząd Górniczy³¹ planów likwidacji lub szczegółowych części planów ruchu poszczególnych zakładów górniczych. Ze środków FLZG na działania te wydano łącznie 94.620.618,67 zł, a przeprowadzone badania kontrolne wybranych działań likwidacyjnych³² finansowanych ze środków ww. funduszu wykazały, że środki FLZG wykorzystywane były przez Spółkę zgodnie z przeznaczeniem, tj. na finansowanie robót likwidacyjnych, określonych w § 6 ust.1 pkt 1-5 *rozp. MG z 2002 r.*
7. Zgodnie z art. 26 c ust. 6 *Pgg* KW SA wysyłała do Wyższego i Okręgowego Urzędu Górniczego informacje nt. wysokości zgromadzonych środków na wyodrębnionym rachunku bankowym FLZG dla poszczególnych, wymienionych w piśmie kopalń i zakładów górniczych oraz wysokości wykorzystania środków na działania likwidacyjne. Dane i informacje przesyłane do tych instytucji były zgodne z ustalonymi w trakcie kontroli i ewidencją księgową Spółki.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. ***Podjęcie działań zmierzających do określenia w sposób jednoznaczny środków trwałych, które w latach 2005-2010 wchodziły w skład zakładów górniczych w rozumieniu definicji zawartej w art. 6 pkt 7 ustawy Pgg.***
2. ***Ustalenie jaka w poszczególnych latach 2005-2010 była wartość amortyzacji od środków trwałych poszczególnych zakładów górniczych spółki i ustalenie wysokości odpisu na FLZG za kolejne lata oraz dokonanie stosownych korekt kosztów uzyskania przychodu w deklaracjach podatku dochodowego od osób prawnych za te lata.***

²⁹ Dawna KWK „Czeczott”

³⁰ Ruch „Rydułtowy”

³¹ Zwany dalej „OUG”

³² W KWK „Piast” kontrolowano: likwidację wybranych podstawowych obiektów powierzchniowych, likwidację wyrobisk dołowych oraz likwidację kolei wąskotorowej, w KWK „Rydułtowy-Anna” likwidację szybu 6 oraz w KWK „Jankowice” usługi związane z ochroną mienia.

3. *Dokonanie weryfikacji ustalonej wysokości stawek odpisu na FLZG w oparciu o analizę relacji pomiędzy sumą środków zgromadzonych w okresie żywotności zakładów górniczych Spółki a przewidywanymi kosztami ich likwidacji.*

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, oczekuje przedstawienia przez Zarząd KW SA, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o podjętych działaniach w celu ich realizacji lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Zarządowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.